

РЕШЕНИЕ

№ 14431

гр. София, 10.08.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 25 състав,
в публично заседание на 05.02.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Боряна Петкова

при участието на секретаря Мая Миланова, като разгледа дело номер **4054** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 - чл.178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК).
Образувано е по жалба на адв. С. У., като пълномощник на „АЙ ТИ ЕФ ГРУП“ АД, ЕИК[ЕИК], срещу ЗАПОВЕД №348/28.03.2023г. на председателя на Комисията за защита на потребителите (КЗП или Комисията). С процесния административен акт, на основание чл.68л, ал.1 във вр. с чл.68в, чл.68г, ал.4 и чл.68д, ал.1, предл. 1^{-во} от Закона за защита на потребителите (ЗЗП), е ЗАБРАНЕНО на „Ай Ти Еф Груп“ АД да използва заблуждаваща нелоялна търговска практика по смисъла на чл.68д, ал.1, предл.1^{-во} ЗЗП, изразяваща се в невярна информация и следователно подвеждаща чрез публикуването в интернет сайта www.smilecredit.bg на следното твърдение: „Ние от „S. Credit“ подходиме с разбиране и помагаме на нашите клиенти да вземат най-правилното решение при недостиг на финансови средства“.
Жалбоподателят претендира за недействителност на оспорвания административен акт, като постановен при допуснати съществени нарушения на административнопроцесуалните правила и в противоречие с материално-правните норми. Поддържа, че посоченият в акта текст не е неверен и не може да въведе средния потребител в заблуждение, поради факта, че никъде не се твърди, че финансовите условия на кредитите на „Ай Ти Еф Груп“ АД са най-добрите или най-правилните. Сочи, че процесното твърдение акцентира единствено върху това, че дружеството помага на клиентите си да вземат най-правилното решение по отношение на искания от тях кредит. Излага доводи, че логичният прочит на въпросното

изречение не води до извод, че небанковата финансова институция е имала за цел да изтъкне себе си като дружество, което предоставя най-добрите условия по кредитите си, а че разбира нуждите на своите клиенти и ще им помогне при вземането на решение какъв кредит да получи. Твърди, че служителите на „Ай Ти Еф Груп“ АД имат специални знания и след извършване на подробна проверка на кредитоспособността на клиента, те предоставят правилен и обективен съвет и решение за клиента спрямо неговия финансов профил. Именно в зависимост от него – клиентът се одобрява за кредит или му се отказва такъв. Изтъква, че дружеството има важен интерес да предоставя кредити, които да бъдат редовно обслужвани от клиента и впоследствие изцяло погасени. Чрез процесуалния си представител адв. У. моли съда да отмени Заповед №348/28.03.2023г. и да осъди ответника да му възстанови сторените разноски по водене на делото, съгласно представения списък. Доводи за незаконосъобразност на административния акт излага и в представени по делото писмени бележки по същество на спора.

Ответникът – ПРЕДСЕДАТЕЛ на Комисията за защита на потребителите, оспорва жалбата. В становище от 28.04.2023г. и чрез процесуалния си представител юрк. Я. С. поддържа, че оспорваната Заповед е законосъобразна и не са налице основания за нейната отмяна. Твърди, че отправеното от страна на търговеца търговско съобщение има за предмет качеството на предоставяната услуга, като се изтъква изрично нейното преимущество, а именно: най-доброто, правилно решение, като посланието акцентира на предимствата на кредитора пред останалите финансови институции. Изтъква, че с процесното съобщение се привлича вниманието на заемополучателя и се мотивира същият поради предлагането на най-добро, най-правилно решение на финансови проблеми, затруднения, като се препяства възможността на потребителите да проучват, сравняват, съпоставят наличните пазарни предложения и в този смисъл да вземат своите решения при пълно знание на фактите. Смята, че не е без значение обстоятелството, че търговското съобщение е отправено до неограничен кръг потребители в условията на икономическа криза и растяща инфлация, поради което е в състояние допълнително да мотивира адресатите. Подчертава, че осъществяването на фактическия състав на заблуждаващата търговска практика по смисъла на чл.68д, ал.1, предл. 1^{во} ЗЗП не изисква всякога вредоносен резултат, а е достатъчно да съществува възможност за заблуждение на средния потребител чрез информацията в отправеното търговско съобщение. Претендира да му бъдат присъдени разноски за юрисконсултско възнаграждение. Евентуално прави възражение за прекомерност на заплатеното от жалбоподателя адвокатско възнаграждение и моли съда да присъди по-нисък размер на разноските в тази част.

СЪДЪТ, след като обсъди доводите на страните и събраните писмени доказателства, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Жалбата е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА.

Насочена е срещу индивидуален административен акт по смисъла на чл.21, ал.1 АПК. Подадена е в преклузивния срок за оспорване, от активно легитимирано лице – адресат на акта.

Разгледана по същество жалбата е ОСНОВАТЕЛНА.

Като взе предвид изложените от жалбоподателя оплаквания и извърши проверка на административния акт на всички основания за законосъобразност, съдът обосновава следните изводи:

Заповед №348/28.03.2023г. е издадена от компетентен административен орган, в кръга на правомощията му, съгласно чл.68л, ал.1 ЗЗП. В акта са посочени както правните, така и фактическите основания за издаването му, което е предпоставка за правилното упражняване на съдебния контрол за законосъобразност и е осигурило възможност на жалбоподателя да организира адекватно защитата си.

При постановяване на процесната Заповед не са допуснати нарушения на административнопроцесуалните правила, които да бъдат определени като съществени и които да мотивират нейната отмяна. Съдът споделя разбирането, че нарушението на административнопроизводствените правила е съществено само тогава, когато е повлияло или е могло да повлияе върху крайното решение по същество на административния орган.

В процесния случай административното производство е образувано служебно в съответствие с чл.68л, ал.4 ЗЗП - по повод кампанийна проверка на дейността на небанковите финансови институции за съответствието им с изискванията на ЗЗП. В тази връзка на 21.02.2023г. длъжностни лица на КЗП са извършили проверка на интернет страницата на „Ай Ти Еф Груп“ АД - дружество, предоставящо потребителски кредити от разстояние на физически лица, вписано в Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (ТР): www.smilecredit.bg. За резултатите от проверката е съставен Констативен протокол (КП) №К-0001458/21.02.2023г. (л.16-20), в който по т.4 са отразени следните установявания: В интернет сайта, използван от „Ай Ти Еф Груп“ АД за предоставяне на небанкови финансови услуги от разстояние, е наличен следният текст: „Ние от „S. Credit“ подхождаме с разбиране и помагаме на нашите клиенти да вземат най-правилното решение при недостиг на финансови средства“. Приложени са снимки от проверената интернет страница (л.21-30), както и информация за актуалното състояние на дружеството-жалбоподател.

Въз основа на събраните в административното производство доказателства, КЗП приема, че търговецът „Ай Ти Еф Груп“ АД е използвал заблуждаваща нелоялна търговска практика като е публикувал на ползвания от него сайт посочения по-горе текст. Обоснован е извод, че така формулираното изречение е в състояние да въведе потребителя в заблуждение, че финансовата институция ще му предостави наистина най-правилното решение за момента. Прието е, че от една страна, небанковите финансови институции са с определен доста висок лихвен процент, което само по себе си означава, че не предлагат възможно най-добрите условия, и получаване на кредит от такава институция не е най-правилното решение. Сравнени с кредитните институции, оскъпяването на получения кредит от небанкова финансова институция е в пъти по-голямо, което автоматично оборва твърдението, че получаване на кредит от небанкова финансова институция (S. Credit) е най-правилното решение. От друга страна, разчитайки наистина на най-правилното решение, според КЗП потребителят би могъл да сключи договор за кредит с дружеството. Когато в прилагане на търговските практики се твърди, че решението, което се предлага е наистина най-доброто или най-правилното, то това трябва да бъде изследвано и доказано от специалист в областта, в която се прави изследването. При тези обстоятелства Комисията установява, че така представената информация и формулирано твърдение, публикувано на интернет страницата на „Ай Ти Еф Груп“ АД, би могло да въведе в заблуждение потребителя и да доведе до вземането на търговско решение, което средният потребител не би взел без използването на тази практика. Решението на КЗП

е обективирано в Протокол №8/23.02.2023г. (т.27). На основание Решението на КЗП и чл.68л, ал.1 ЗЗП председателят издава оспорвания административен акт.

Настоящият решаващ състав приема, че оспорваната Заповед е издадена в противоречие с материалноправните норми и с целта на закона, формулирана в чл.68б ЗЗП.

Легално определение на понятието „търговска практика” е дадено в §13, т.23 от Допълнителните разпоредби (ДР) на ЗЗП, съгласно която норма това е всяко действие, бездействие, поведение, търговска инициатива или търговско съобщение, включително реклама и маркетинг, от страна на търговец към потребител, което е пряко свързано с насърчаването, продажбата или доставката на стока или предоставянето на услуга на потребителите.

С разпоредбата на чл.68в ЗЗП безусловно са забранени нелоялните търговски практики. Според определението на чл.68г, ал.1 ЗЗП нелоялна е търговска практика, свързана с предлагането на стоки или услуги, ако противоречи на изискването за добросъвестност и професионална компетентност и ако променя или е възможно да промени съществено икономическото поведение на средния потребител, когото засяга или към когото е насочена, или на средния член от групата потребители, когато търговската практика е насочена към определена група потребители. В ал.4 на чл.68г е установено, че нелоялна е и заблуждаващата и агресивна търговска практика по чл.68д – чл.68к. Съгласно чл.68д, ал.1 ЗЗП - посочена като правно основание за издаване на процесната заповед, търговската практика е заблуждаваща, когато съдържа невярна информация и следователно е подвеждаща или когато по някакъв начин, включително чрез цялостното ѝ представяне, заблуждава или е в състояние да въведе в заблуждение средния потребител, дори и ако представената информация е фактически точна относно някое от обстоятелствата, посочени в ал.2, и има за резултат или е възможно да има за резултат вземането на търговско решение, което той не би взел без използването на търговската практика.

При това съдът намира, че от представените по делото доказателства и при анализ на същите, не се установява да е налице съставът на заблуждаваща търговска практика по смисъла на чл.68д, ал.1, предл.1^{во} ЗЗП. Безспорно по делото е, че дружеството „Ай Ти Еф Груп“ АД, като небанкова институция, която предоставя потребителски кредити от разстояние на физически лица, се явява „търговец“ по смисъла на §13, т.2 ДР ЗЗП и като такъв следва да се съобразява с изискванията на закона и да не допуска нелоялни търговски практики. Спорният по делото въпрос е дали в случая търговецът предоставя невярна и подвеждаща информация, публикувайки в интернет сайта www.smilecredit.bg следното твърдение: „Ние от „S. Credit“ подхождаме с разбиране и помагаме на нашите клиенти да вземат най-правилното решение при недостиг на финансови средства“. На първо място, съдът намира, че посоченото изречение е извадено от контекста на цялото послание, което гласи: „Ние от SmileCredit подхождаме с разбиране и помагаме на нашите клиенти да вземат най-правилното решение при недостиг на финансови средства. Затова те съветваме преди да кандидатстваш за пари назаем да обмислиш имаш ли възможност да ги върнеш в избрания от теб срок. Ако имаш допълнителни въпроси, то не се колебай да се свържеш с нас на 0700 180 38“. В този вид, посланието не би могло да се отъждестви като заблуда, че дружеството предлага най-изгодните кредити, при най-добрите условия. Посоченият цялостен текст, освен това, не е изведен на преден план в интернет страницата, а е поместен в тъмно сиво поле най-долу, след конкретен

пример за отпускане на потребителски кредит с количествени и процентни измерения. Следва да се вземе предвид, че е налице реклама, която не винаги трябва да се приема буквално, поради което с оглед другата информация да се преценява дали е невярна и дали е в състояние да въведе в заблуждение средния потребител, който да вземе търговско решение, което той не би взел без използването на търговската практика. В тази връзка релевантна е характеристиката на „средния потребител“, дадена в Директива 2005/29 на Европейския парламент и на Съвета от 11.05.2005г. относно нелоялни търговски практики от страна на търговци към потребителите на вътрешния пазар и изменение на Директива 84/450/ЕИО на Съвета, Директиви 97/7/ЕИО, 98/27/ЕО и 2002/65/ИО на Европейския парламент и на Съвета, и Регламент (ЕО) № 2006/2004 на Европейския парламент и на Съвета (Директива за нелоялните търговски практики, Директива 2005/29), въведена в §13а, т.12 от ДР на ЗЗП, където е посочено, че настоящата директива приема като база за сравнение средния потребител, който е сравнително добре информиран и сравнително наблюдателен и предпазлив, като отчита обществените, културни и лингвистични фактори, както се тълкуват от Съда на Европейските общности. Съдът намира, че посочената информация за вземане на „най-правилното решение“ няма за цел да внуши на средния потребител (който би направил съпоставка на различни предложения за кредит и който би направил икономически обоснован избор дали да сключи договор с оглед изтъкнатите преимущества на предлаганата финансова услуга), че му се предлагат най-добрите условия за получаване на кредит. Следва да се има предвид, че детайлна информация относно договорите за потребителски кредити е публикувана на интернет страницата на дружеството в раздел Общите условия, има посочени отговори на редица въпроси, насочващи потребителите. Средният потребител, който по дефиниция е сравнително добре информиран, осведомен и в разумни граници предпазлив, преди вземането на решение за сключване на договор за кредит, е проучил, че сравнени с кредитните институции, оскъпяването на получения кредит от небанкова институция е в пъти по-голямо. Ето защо процесното изречение и с оглед цялостното представяне на уеб сайта, не би могло да подведе средния потребител, че получава кредит при най-добрите условия.

По изложените доводи, съдът в решаващия си състав приема, че административният орган е издал незаконосъобразен акт, при неправилно прилагане на материалния закон и в несъответствие с целта на ЗЗП, поради което следва да бъде отменен.

При този изход на спора и на основание чл.143, ал.1 АПК на жалбоподателя се дължат разноски. Съдът намира за доказани разноски в размер на 50 (десет) лева за държавна такса. Недоказан по делото остава размерът на платеното от жалбоподателя адвокатско възнаграждение и разноските в тази част не следва да бъдат възлагани на ответника. Според задължителните указания в Тълкувателно решение №6/06.11.2013г. по тълк. дело №6/2012г. на Общото събрание на Гражданската и Търговската колегии на Върховния касационен съд (ОСГТК), съдебните разноски за адвокатско възнаграждение се присъждат тогава, когато страната го е заплатила и е доказала реалното му заплащане на процесуалния си представител, в зависимост от уговорения в договора за правна помощ и съдействие начин на плащане – в брой или по банков път. Заплащането се доказва или чрез вписване на направеното плащане в самия договор, който има характер на разписка, или с представяне на доказателства за извършен банков превод. По смисъла на Закона за

счетоводството (ЗСч) договорът за правна помощ и съдействие е първичен счетоводен документ, съдържащ изискваните от закона реквизити. Съобразно чл.6, ал.1 ЗСч първичният счетоводен документ, адресиран до външен получател, съдържа най-малко следната информация: 1. наименование и номер на документа, съдържащ само арабски цифри; 2. дата на издаване; 3. наименование или име, адрес и единен идентификационен код от Търговския регистър или единен идентификационен код по Булстат или единен граждански номер или личен номер на чужденец на издателя и получателя; 4. предмет, натурално и стойностно изражение на стопанската операция. Според разпоредбата на ал.5 на чл.6 ЗСч документална обосновааност е налице, когато в първичния счетоводен документ липсва част от изискуемата информация по чл.6, ал.1 и ал.3 ЗСч, но за нея има документи, които я удостоверяват. Когато плащането не е с платежно нареждане, банково бордеро, по платежна сметка или не е отразено в утвърдения от Висшия адвокатски съвет образец на прономерован кочан, съдържащ наименование и номер на документа само на арабски цифри, а е вписано на лист, който няма индигирани копия (какъвто е настоящият случай) и не съдържа реквизитите на първичен счетоводен документ, съгласно чл.6, ал.1 ЗСч за плащане в брой, последният документ представлява разписка за договореното между адвокат и клиент възнаграждение по сключения между тях договор за правна помощ и съдействие и *има своето значение само за тях* като страни по този договор. Същият не може да обвърже съда, съответно другите страни в процеса, на които евентуално ще бъдат възложени разноските, в преценката им за законосъобразно и действително осъществено плащане.

Така мотивиран и на основание чл.172, ал.2 АПК, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. - град, Второ отделение, 25^{-ТИ} състав

РЕШИ

ОТМЕНЯ ЗАПОВЕД №348/28.03.2023г. на председателя на Комисията за защита на потребителите.

ОСЪЖДА Комисията за защита на потребителите, представлявана от председателя, с адрес: 1000 С., [улица], да заплати на „Ай Ти Еф Груп“ АД, ЕИК[ЕИК], сумата 50 (петдесет) лева – разноси по адм. дело №4054/2023г.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд на РБългария, в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ

Боряна Петкова

